

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123466047
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123466047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu CERAMIC HOUSES EU s.r.o., I. Podjavorinskej 8, Lučenec, IČO: 47 084 065, proti žalovanému X. V., narodenému XX. P. XXXX, Q., o zaplatenie 4 911,91 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/20/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie o spore je Okresný súd Pezinok.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo dňa 13. februára 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na konanie v zmysle § 10 ods. 3, resp. 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o UK“), nakoľko žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 12. februára 2024 navrhol, aby súd pokračoval v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa civilného sporového poriadku.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa § 43 ods. 2 CSP predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že predmetom žaloby je zaplatenie sumy s príslušenstvom titulom neuhradenia faktúr vystavených žalobcom na základe zmluvy o dielo. Žalobcom je obchodná spoločnosť - podnikateľ a žalovaným je fyzická osoba - nepodnikateľ, ktorá si zmluvou o dielo podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) objednala u žalobcu dodanie diela (stavby domu). Uviedol, že zo zmluvy o dielo vyplýva, že sa strany dohodli, že s výnimkou nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu diela (čl. 6 bod 6.4 zmluvy) sa zmluvný vzťah medzi nimi riadi Občianskym zákonníkom. Dôvodil, že dôraz kladený na autonómiu vôle strán pri kreovaní obchodných záväzkových vzťahov, premietnutý do dohody o fakultatívnej pôsobnosti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj „Obchodný

zákonník“ alebo „OBZ“)

je eliminovaný ochranou spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov sa voľba Obchodného zákonníka neuplatňuje vo vzťahoch, v ktorých vystupuje spotrebiteľ (fyzická osoba).

Toto vymedzenie určuje aj rozsah využitia tejto možnosti, a to napr. pre štátne organizácie vo vzťahoch, ktorými zabezpečujú svoju vlastnú činnosť, ktorá nie je ex lege podriadená režimu Obchodného zákonníka (§ 265 ods. 5 OBZ), resp. iné právnické osoby, ktoré nemajú status podnikateľa. Nejde tu o spor medzi podnikateľmi. Medzi žalobcom a žalovaným neexistuje žiaden obchodný záväzkový vzťah, či už relatívny podľa § 261 ods. 1 a 2 OBZ, absolútny podľa § 261 ods. 6 OBZ alebo fakultatívny podľa § 262 OBZ, zároveň konanie nevyplyva ani z prvej a druhej časti OBZ. Predmetná žaloba teda nepredstavuje obchodnoprávny spor v zmysle § 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), prípadne iný spor podľa § 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 písm. a), § 29 CSP, na prejednanie ktorého

by bol kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III. Predkladajúci súd je názoru, že žalobca sa podanou žalobou domáha voči žalovanému občianskoprávneho nároku, a teda nie je založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III, ale naopak na jeho prejednanie je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Banská Bystrica, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Pezinok.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu upomínaciemu dňa 11. decembra 2023, sa žalobca domáhal zaplatenia istiny s príslušenstvom titulom nezaplatenia faktúr vystavených na základe zmluvy o dielo uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 2. januára 2024 platobný rozkaz č. k. 23Up/1949/2023-24. Voči tomuto platobnému rozkazu podal žalovaný dňa 24. januára 2024 odpor. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 12. februára 2024 navrhol pokračovanie v konaní podľa Civilného sporového poriadku. Okresný súd Banská Bystrica listom zo dňa 13. februára 2024 postúpil súdny spis Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na prejednanie veci v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona o UK. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis predložil tunajšiemu súdu v zmysle § 43 ods. 1 CSP na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením.

V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že predmetom žaloby je uhradenie sumy s príslušenstvom titulom neuhradenia faktúr vystavených na základe zmluvy o dielo. Uviedol, že žalobca je právnická osoba - podnikateľ a žalovaný je fyzickou osobou - nepodnikateľom, ktorá si zmluvou o dielo podľa Občianskeho zákonníka objednala u žalobcu dodanie diela, t.j. stavby domu. Poukázal na čl. 13 bod 13.1 zmluvy o dielo, v ktorom žalobca a žalovaný prejavili autonómiu vôle zmluvných strán tak, že zmluvný vzťah bude uzavretý podľa Občianskeho zákonníka s výnimkou nadobudnutia vlastníckeho práva, tiež poukázal, že nakoľko ide vo veci o spotrebiteľský spor, v ktorom je žalovaný spotrebiteľom, spor má občianskoprávnu povahu. Vo veci nejde o spor medzi dvomi podnikateľmi. Medzi žalobcom a žalovaným neexistuje žiaden obchodno-záväzkový vzťah a to ani relatívny v zmysle § 261 ods. 1 a 2 OBZ, ani absolútny v zmysle § 261 ods. 6 OBZ a taktiež ani o fakultatívny obchodnoprávny vzťah podľa § 262 OBZ. Poukázal, že je názoru, že keďže spor má povahu občianskoprávnu, vecne a miestne príslušný na prejednanie veci je Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

7. Podľa Výhlášky č. 543/2005 Z. z. sa do súdneho registra „C“ zapisuje návrh na vydanie platobného

rozkazu v občianskoprávných veciach, ak sa nezapisuje do súdneho registra Csp; v tomto súdnom registri sa vedie vec aj po vydaní platobného rozkazu, v ktorej bol podaný opravný prostriedok proti výroku o trovách konania, vec, v ktorej bol podaný odpor proti platobnému rozkazu vrátane odporu podaného oneskorene, bez odôvodnenia vo veci samej alebo neoprávnenou osobou, a vec, v ktorej bol návrh na vydanie platobného rozkazu vzatý späť.

8. Podľa Vyhlášky č. 543/2005 Z. z. sa do súdneho registra „Csp“ zapisujú spory zo spotrebiteľských zmlúv vrátane žaloby na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov.

9. Podľa § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Okresného súdu Pezinok je mesto Pezinok; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Pezinok a Senec.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné zodpovedať otázku či predmetom tohto konania je občianskoprávny alebo obchodnoprávny spor. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že obsah žalobného návrhu naznačuje, že žalobca je v právnom vzťahu dodávateľom (podnikateľom) a žalovaný je objednávateľom, spotrebiteľom (nepodnikateľ), pričom žalobca v žalobnom návrhu uviedol, že si uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy.

Žalobca v žalobnom návrhu tiež uviedol, že si ním uplatňuje zároveň aj obchodnoprávny nárok. K uvedenému najvyšší súd uvádza, že posúdenie či žalovaný je alebo nie je spotrebiteľom a či sa na vzťah medzi žalobcom a žalovaným vzťahuje právna úprava ochrany spotrebiteľa, je na súde, ktorý je príslušný vec prejednať a rozhodnúť. Samotné tvrdenie, že sa uplatňuje spotrebiteľský nárok už zakladá opodstatnenie uplatnenia právnej ochrany spotrebiteľa. Samotné posúdenie či sa skutočne jedná o spotrebiteľský spor bude predmetom dokazovania na príslušnom súde. Uvedené je postačujúce pre záver o existencii spotrebiteľskej zmluvy. Keďže za spotrebiteľa sa považuje žalovaný, neaplikuje sa tu ustanovenie § 19 písm. d) CSP, upravujúce osobitnú miestnu príslušnosť, ale ustanovenie § 14 CSP, upravujúce príslušnosť súdu podľa adresy trvalého bydliska žalovaného. Zmluva, na základe ktorej si žalobca uplatňuje svoj nárok bola uzavretá podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka.

12. Najvyšší súd poukazuje, že pre určenie príslušnosti súdu je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, a teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva.

Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca sa proti žalovanému domáha zaplata istiny vychádzajúc zo Zmluvy o dielo uzavretej podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka a s tým, že žalovaného označuje ako spotrebiteľa. Keďže spotrebiteľom má byť žalovaný a nie žalobca tak, ako to predpokladá ustanovenie § 19 písm. d) CSP, súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v tomto spore (aj keď týkajúceho sa spotrebiteľskej zmluvy) je všeobecný súd žalovaného, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu, teda v danom prípade Okresný súd Pezinok. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Výhodnotenie vzťahu medzi stranami sporu je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom procesného útoku a procesnej obrany.

13. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu tohto sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Príslušný na prejednanie a rozhodnutie tohto občianskoprávného sporu je Okresný súd Pezinok (§ 13 a § 14 CSP v spojení s § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.